

מסורה הש"ם

(א) תורת משה מפי משה
 (ב) דברי ר' יוחנן
 (ג) דברי ר' יוחנן
 (ד) דברי ר' יוחנן
 (ה) דברי ר' יוחנן
 (ו) דברי ר' יוחנן
 (ז) דברי ר' יוחנן
 (ח) דברי ר' יוחנן

הגהות הב"ח

(א) ר"י ד"ה ויפסקין
 (ב) ר"י ד"ה ויפסקין
 (ג) ר"י ד"ה ויפסקין
 (ד) ר"י ד"ה ויפסקין
 (ה) ר"י ד"ה ויפסקין
 (ו) ר"י ד"ה ויפסקין
 (ז) ר"י ד"ה ויפסקין
 (ח) ר"י ד"ה ויפסקין

גלוין הש"ם

גם אורח מן עירא. מין
 מנחם דף ע"ג מ"ס'
 ד"ה כ"ה שפ"ה:

רבינו חננאל

והפסקין לא קשיא הא דמי
 מוללין ומפרישין בירוש'
 ר"י י"ב י"ב י"ב י"ב י"ב י"ב
 המלילות מן התרומה, והא
 דמי מוללין מילולין
 ואמרין מערב יו"ט אין
 בירוש' לא לר' הלוי
 הכניס שבולת לעשות
 מהן עשה אצל מהן עירא
 פטור, ומוללין במלילות.
 רבי מחייב ור' יוסי ברי
 יהודה פטור, ר' סבור כיון
 שחייבין עילתן למוללין
 והקניעו למעשר לתרומה,
 וכיון שהיה לו לעשר
 מתקנה הוא ואמר למוללין
 בירוש'. ור' יוסי ברי יהודה
 סבר אין חייב א"כ עשאו
 כעין גורן, אבל המכניס
 למלילות פטור הוא בחול
 כל שכן ביום טוב. ור' יוסי
 מוללין בירוש'. ואמרין
 ור' יוסי ברי יהודה צורך
 נמי משכחת לה הא
 דתניא, ואוקמה ר' יוסי
 ברי יהודה דמחייב בירוש'
 במלילת דלא היה אפשר
 לו לעשות מעירי, וכל
 מלאכה (שהוא צורך
 אולם [שפ"ט] שאי אפשר
 לעשותה מעירי, מותר
 לעשותה בירוש', והוא גורן
 חבול עשה מעירי אין
 ספריש מפנה הלחה
 בירוש', והלוי בירוש'
 מפריש הלחה בירוש', הכא
 נמי כגון שהכניס שבולת
 לעשות עשה, דאפילו ר'
 בחול לאכול מהן עירא, אין
 מילולין בין בירוש' ובגז
 בירוש', ואחר [כך] נמלך
 עילתן ואמר אני עושה
 מהן עירא אלא מלילות
 אני עושה אותם בחול,
 שמפני היום בירוש'
 מחייבין, ולא היה בהן
 חיוב מאכול, כגון הא'
 הכי נמי דאפילו כיון למילך
 שיהיה אהרן, אלא מאי
 אתי לך לטורח מתקנים
 ואוכל, וירושלמי משלטי
 את האומות, ור' יוחנן
 הווי לכו בירוש' אפי'
 מטיייהו בירוש' מיטיל
 מטיייהו בירוש' בכתבא.
 מיישא בו בריה דר'
 יוחנן בן לוי מטעם בסעודה מיעול מרש בעבורא בשבתא, לא סוף דבר שצורך הריבוי בו, אלא שמה ויטורכו לו ריבוי.
 הני לא את המפתח וכו' מחורין, רמא דמיתרין ביה מפתח של אוכלין אבל במפתח של כלים לא שאר, והא ר' אבהו הוה
 יתיב ומתני ומפתחא של פלטריתין, ביריה, פלטרין הוה ליה בגולה. והני גלי עשה בירוש' מפריש חלה בירוש'. מערב ירוש'

ביצה פרק ראשון ביצה

הא רבי הא ר' יוסי ומה (ב) מנינו דוכאי בהרמיה היינו אליבא
 דרבי דלמר יש תרומה במלילות דסבר דהכנסתן דמלילות היינו
 גרנן וגמר מלאכה אבל מתני דקמיני לא מנינו היינו ר' יוסף דרבי
 יהודה דלמר אין תרומה במלילות דאדגן קפיד רחמנא ואין זה אלא

הא רבי הא ר' יוסי ברי יהודה דתניא הכניס
 שבולין לעשות מהן עירא * אוכל מהן עירא
 ופטור * למוללין במלילות רבי מחייב ור' יוסי
 ברבי יהודה פטור ולרבי יוסי ברבי יהודה
 נמי משכחת לה כגון שהכניס שבולין לעשות
 מהן עירא ונמלך עליהן למוללין ביום טוב
 דשבולא ביומיה אלא מאי תרומה רוב תרומה
 אמר אביי מחלוקת בשבולין אבל בקטניות
 דברי הכל אסורייתא. טבלא לימא מסייע
 ליה, וימי שהיו לו חבילי תלתן של טבל הרי
 זה כותש ומחשב כמה זרע יש בהם ומפריש
 על הזרע ואינו מפריש על העין מאי לאו רבי
 יוסי ברי יהודה היא דאמר התם לא טבלא
 הכא טבלא לא רבי היא אי רבי היא מאי
 איריא תלתן אפי' בשבולין נמי אלא מאי רבי
 יוסי ברי יהודה לשמעין שאר מני בקטניות
 וכ"ש תלתן אלא תלתן אצטריכא ליה סד"א
 הואיל ומעט עצו ופריו שוה לפרוש נמי אעצו
 קמ"ל איכא דאמרי אמר אביי "מחלוקת
 בשבולין אבל בקטניות דברי הכל אסורייתא
 לא טבלא מיתבי מי שהיו לו חבילי תלתן
 של טבל הרי זה כותש ומחשב כמה זרע
 יש בהן ומפריש על הזרע ואינו מפריש על
 העין מאי לאו טבל טבל של תרומה הלא
 טבל טבל של תרומת מעשר וברך אבהו
 א"ר שמעון בן לקיש דאמר רבי אבהו אמר
 רבי שמעון בן לקיש מעשר ראשון שהקדימו
 בשבולין ישמו טובלו לתרומת מעשר כותש
 למה לי לימא ליה כי היכי דיהבו לי הכי
 דהובנא לך אמר רבא יקנסא תניא נמי הכי בן
 לוי שנתנו לו שבולין במעשרותיו עושה אותן
 גורן ענבים עושה אותן יין זיתים עושה אותן
 שכן ומפריש עליהם תרומת מעשר ונתנן
 לכהן שכשם שתרומה גדולה אינה נישלת
 אלא

ג.ג.

עין משפט
נר מצוה

ק א מ"י פ"ג מה'
 משפ"ה ה' י'
 קא ב מ"י ש"ס וי"ה
 מה"ח תרומת ה'
 ה'
 קב ג מ"י פ"ג מהלכות
 תרומות ה' י' פ"ג
 עשין קל' טור י"ד פ"י
 ש"ל:
 קג ד מ"י פ"ג מה'
 משפ"ה ה' י':
 קד ה מ"י פ"ג מה'
 תרומות ה' י' פ"ג
 עשין קל' טור י"ד פ"י
 ש"ל:
 קה ו מ"י פ"ג מהלכות
 משפ"ה ה' י' ע'
 טו פ"ג י"ד ש"ל שפ"ק
 קי ו פ"ג ש"ל:
 קכ ז מ"י פ"ג מה'
 תרומות ה' י' פ"ג
 עשין קל' טור י"ד פ"י
 ש"ל:

רבינו חננאל

ושבו ולא הפריש חלתה
 אסור לטללה כר, והפסול
 בעישה טמאה שאינו יכול
 להפריש חלתה אלא בסוף,
 וכיון הוה בעישה טמאה
 שלא יפרישנה אלא בסוף,
 חקיה חקין להפרישה
 בחיליה שלא תטמא את
 הייפה, והא דתני אין אביי
 בהרמיה רוב תרומה היא,
 ולא כל התרומה, לו יוחסין
 לפרוקי שידורן כגון זו,
 ויש לו להריס התרומה
 בירוש' אם צריך לאכול
 מהן, כגון אפייה ובישול
 שכן מתירין, ובגז הלש
 עירא (מעשר) [בין] י'
 מפריש מפנה הלחה
 בירוש', הכא נמי אפילו לר'
 יוסי ברי יהודה מאי
 תרומה דתניא לא אם
 אחרת בתרומה שישו
 וכו', בהרמיה, רוב
 תרומה, אמר אביי
 מחלוקת ר' ור' יוסי ברי
 יהודה בשבולין של
 תרומה, אבל בקטניות
 דברי הכל אסורייתא
 טבלא, לימא מיטעא מי
 שהיו לו חבילי תלתן של
 טבל כו', איכא דאמרי
 אמר אביי מחלוקת
 בשבולין, אבל בקטניות
 דברי הכל אסורייתא [לא]
 טבלא, ומחייבין עליה
 מהא דתנן בתרומת פ"ט
 שהיו לו חבילי תלתן
 של טבל הרי זה כותש
 ומחשב כמה זרע יש בהן
 ומפריש על הזרע ואין
 מפריש על העין, מאי לאו
 תרומה היא זו דקמיני
 ומפריש על הזרע, והנה
 מצינו כי מחייבין בחבילות
 שהן אסורייתא להפריש
 מהן תרומה, ואין [אמרין]
 אסורייתא דברי הכל לא
 טבלא, כלומר אין חייבין
 עד שיפריש, ודחת לא, זה
 ששינוי ופרישת, תרומת
 פ"ג ה' ו', ולא תרומת
 גדולה, פי כגון שיש לו
 לבעל הבית אלף חבילי
 תלתן, ונתן מאה מהן
 מעשר ללוי, חייב הלוי
 לכתש עשר חבילות מהן,
 שהן מעשר מן המעשר,
 והוה שנקרא תרומת מעשר
 דבכתיב והתרומה ממנו
 וכו', ומחייבין כלומר,

כ"ש

הא רבי הא ר' יוסי ומה (ב) מנינו דוכאי בהרמיה היינו אליבא
 דרבי דלמר יש תרומה במלילות דסבר דהכנסתן דמלילות היינו
 גרנן וגמר מלאכה אבל מתני דקמיני לא מנינו היינו ר' יוסף דרבי
 יהודה דלמר אין תרומה במלילות דאדגן קפיד רחמנא ואין זה אלא

קטם ובשבולין סתם ולאכילא דלמרי ה"ק מחלוקת בשבולין סתם שלא
 פירש למוללין אבל בקטניות סתמא כ"ע מודו דלא עבולו וה"ה
 בקטניות שהכניסן למוללין פליגי וכן בשבולין פליגי והשתא נישא דלא
 הו להיפך לגמרי דהא דקאמר לישיגא קמא דפליגי מסיק הכא דנאכילא
 דלמרי ד"ה [לא] טבלא וכו' והא לא מייירי כלל בפלוגמיה רק
 במפרש שהכניסן לשבולין יש לומר דמה דקמיני סיפא למוללין במלילות
 משום דמסתמא כמו למוללין במלילות דכל שלא פיר' דהו לעשות
 מהן עירא הוי כמו למוללין במלילות בשבולין אבל תימנה להאי
 פירושא דמקשה בסמוך מאי לאו בטבל וכו' מאי פריך לשני
 ליה דמייירי דנמפרש והכא מייירי כסתם ויש לומר דמשמע
 דמייירי ככל ענין אפילו כסתמא ועוד דבעי (א) אליבא דלכהו תנאי:

מחשב בדעתו של אילו החבילות יש בהן זרע עשרים פאה, כותש מהן סאתים ונתן לכהן. וזו הכתישה קצת קטנה לוי,
 שלא היה לו לקבל חבילות עד שיכתשם ישראל ויתקנם, ומרש לקיש דאמר שמו טובולן, כלומר כיוון שקרא מעשר, חייב
 להפריש ממנו תרומת מעשר, וזה פירוש שמו טובולן לתרומת מעשר, ומחשב באומרן דעתן כמה זרע יש בהן כמה שפרישנו.